Debatt

debatt@dn.no

Datasikkerhet tilbake på tegnebrettet

Enron-skandalen ga lover som straffer rutinesvikt, ikke bare gjerningsmennene. Tilsvarende regler må til for datasikkerhet.

Hackerangrepet mot Helse Sør-Øst viser at vi har en vei å gå for å sikre våre mest kritiske systemer. Nøkkelen ligger i økt samarbeid mellom privat og offentlig sektor.

Norge og Norden er ekstremt digitalisert. Det var ikke uten grunn at Netflix i 2012 lanserte i Norden før store land som Tyskland og Frankrike. Vi har en samfunnsstruktur som til stor del er bygget opp av digitale systemer. Systemer som skal gjøre hverdagen til nordmenn mer effektiv, tryggere og bedre.

Samtidig ser vi tegn på at Norge og Norden er blant de første stedene profesjonelle hackerorganisasjoner retter søkelyset mot for å angripe kritisk infrastruktur.

Utfordringen er at altfor få deler av Norges sektorer med betydelig digital infrastruktur opereres som såkalt «kritisk infrastruktur». Vi snakker her om grunnleggende nasjonale funksjoner som enda ikke er definert som samfunnskritisk infrastruktur.

Som et eksempel er Forsvaret i stor grad avhengig av sivile tjenester fra for eksempel helsevesenet for å fungere optimalt. Men helsesektoren i Norge faller per i dag trolig ikke under definisjonen «grunnleggende nasjonale funksjoner» i forslag til ny sikkerhetslov. Er det riktig?

Nylig fikk vi se hvor sårbar for eksempel helsesektoren faktisk er, da datasystemene til Helse Sør-Øst ble angrepet. Dette er et angrep som ikke bare er kritisk for helsesektoren i Norge, men også trolig for Norge som nasjon.

I Cisco inngikk vi nylig et samarbeid med Interpol. Her skal vi bistå den internasjonale politiorganisasjonen med data- og trusselinformasjon, og ikke minst kunnskapsdeling rundt sikkerhet. Cisco blokkerer på verdensbasis daglig 19 milliarder trusler på internett, og kunnskapsdeling med Interpol er derfor et viktig felles steg mot å bekjempe nettkriminalitet.

Onsdag 17. januar kunne vi lese at Cyberforsvaret viderefører avtalen med Telenor om informasjons- og kompetansedeling i et lignende samarbeid.

Dette er viktige tiltak som raskt bør bli regel heller enn unntak for offentlig-privat samarbeid.

Her ligger nemlig løsningen for bedre å sikre Norge som nasjon; kompetanse- og informasjonsdeling, spesielt av trusselinformasjon, på tvers av offentlig og privat sektor. Norge er tross alt en av verdens ledende nasjoner innen it- og telekom, hvor de største organisasjonene innenfor datasikkerhet i Norge sitter på enorme mengder med kunnskap og erfaring.

Samtidig håndteres sikkerhetsbrudd fremdeles litt slik bokføring ble før Enron-skandalen i 2001. Det er få varige ettervirkninger av mangelfullt sikkerhetsarbeid. Etter at støvet har lagt seg, går vanligvis tilstanden tilbake til normalt i virksomhetene. Før myndighetene innfører betydelige konsekvenser for uaktsomt sikkerhetsarbeid og ikke bare for dem som angriper, blir ikke nivået godt nok.

Det gjøres allerede mye bra for å knytte offentlig og privat sektor tettere sammen. Justis- og beredskapsdepartementet har siden i sommer arbeidet med å opprette et «Forum for nasjonal IKT-sikkerhet», hvor representanter fra næringsliv, akademia og interesseorganisasjoner og nasjonale myndigheter er med. Det er et steg i riktig retning.

Men med den aktuelle Helse Sør-Øst-saken ser vi at vi fortsatt har en vei å gå. Deler av helsesektoren og andre sektorer bør bli definert som grunnleggende nasjonal funksjoner. Dagens dialog mellom private aktører og sikkerhetsmyndighetene er god, men den bør i mye større grad formaliseres, spesielt når det gjelder digital kriseberedskap.

Oppstår det en eller flere kriser i cyberspace i Norge i dag, bør det på forhånd være tydelig definert i beredskapsarbeidet hvordan sentrale aktører i både privat og offentlig sektor skal samarbeide på tvers.

I dag er dette kun på tegnebrettet. Nå haster det å få en slik ordning på plass, før neste angrep rammer nok en sektor.

Direktør i Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) Kjetil Nilsen, helseminister Bent Høie (H) og justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug (Frp) holder pressebrief i forbindelse med dataangrepet mot Helse Sør-Øst. Angrepet viser at Norge har en vei å gå for å sikre kritiske systemer, skriver Cisco Sven Thaulow Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB Scanpix

Gjeste-kommentar
Sven Thaulow

Sven Thaulow er administrerende direktør i Cisco Norge

Sven Thaulow, administrerende direktør i Cisco Norge

Berntsens underlige tolkning

I et innlegg i DN 25. januar har Harald Berntsen en underlig tolkning av min kronikk den 11. januar. Kanskje var kronikken ikke klar nok, og derfor vil jeg gjenta mine hovedpoeng.

- Lav lønnsvekst i OECD-området gjør det mulig å få arbeidsledigheten lenger ned enn tidligere, uten at inflasjonen blir for høy.
- Men lav lønnsvekst kan samtidig gjøre det vanskeligere å få ned arbeidsledigheten, fordi lav lønnsvekst bidrar til at samlet etterspørsel blir for lav, slik at bedriftene ikke trenger så mye arbeidskraft.
- Derfor er det et klart behov for andre tiltak for å øke samlet sysselsetting, som strukturelle tiltak, fortsatt lav styringsrente og mer ekspansiv finanspolitikk i noen land.

Berntsen er opptatt av mitt budskap om lønnsveksten. Jeg hadde ingen konklusjon om det denne gang. Men det har jeg skrevet om før, blant annet 28. september i fjor. Jeg mener at det samlet sett ville vært bra med noe høyere lønnsvekst i OECD-området, fordi det ville gitt økt etterspørsel og dermed høyere sysselsetting, samtidig som inntektsfordelingen ville blitt jevnere. Men det forutsetter at sentralbankene ikke reagerer ved å heve styringsrenten raskt eller mye, fordi det vil kunne kvele oppgangen i økonomien.

Steinar Holden, professor ved Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo